

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**«Diplomatiya və müasir
inteqrasiya prosesləri» kafedrası**

İsmayıl Musa

Birinci hissə

**AZƏRBAYCAN BEYNƏLXALQ
MÜNASİBƏTLƏR SİSTEMİNDƏ
(mart 1917 – aprel 1920-ci illər)**

Bakı – 2011

İÇİNDƏKİLƏR

	<i>Səh.</i>
Ön söz	5
Giriş	7
Birinci bölüm. Şimali Azərbaycanda dövlətçiliyin bərpası uğrunda siyasi-diplomatik mübarizə (mart 1917-may 1918-ci illər). Azərbaycan ictimai-siyasi fikrində milli istiqlal və dövlətçilik məsələləri. – Böyük dövlət qruplaşmalarının Azərbaycanda- kı strateji maraqları. – Ərzincan barışı, Trabzon-Batum konfransları və Azərbaycan	13
İkinci bölüm. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti diplomatiyasının ilk addımları. Batumi müqaviləsi və Azərbaycan-Osmanlı münasibətləri. – İstanbul konfransı məsələsi və Azərbaycan. – Ə.Topçubaşının İstanbula diplomatik missiyası. – AXC diplomatiyası Müttəfiqlərin (ingilislərin) “idarəçiliyi” şəraitində	34
Üçüncü bölüm. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ərazi bütövlüyü uğrunda diplomatik mübarizə. Ermənistanın Azərbaycana qarşı əsassız ərazi iddiaları. – Erməni – azərbaycanlı münaqişəsi və Qərb dövlətlərinin ikili mövqeyi. – Azərbaycan – Ermənistan sazişi və konfransı	56
Dördüncü bölüm. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Qafqaz dövlətləri və İranla münasibətləri. Azərbaycan – Gürcüstan münasibətləri və “Qafqaz Birliyi” naminə əməkdaşlıq. – Dağlılar və Qars respublikaları ilə əlaqələr. – AXC-nin xarici siyasətində İranın yeri və dövlət-	

l rarası problemlər 89

Beşinci bölüm. Azərbaycan Paris (Versal) Sülh konfransında.
Sülh konfransına qatılma prosesi. – Azərbaycan istiqlalının
tanınması naminə mübarizə: c tinlikl r v  uęurlar.
– Qafqaz  z rində Qərb mandatlıęı məsələsi v 
Azərbaycanın mövqeyi. – AXC-nin de-fakto
tanınması – Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təminatı
uęrunda mübarizə 125

**Altıncı bölüm. Azərbaycan – Rusiya münasibətləri
və Aprel iřęalı.**

Azərbaycan – Sovet Rusiyası münasibətlərinin səciyyəsi.
– AXC-Denikin Rusiyası münasibətlərinin durumu.
– Rusiya tərəfindən yenidən iřęalı ərəfəsində Azərbaycanın
beynəlxalq vəziyyəti. – AXC-nin süqutuna böyük və qonşu
dövlətlərin münasibəti 188

Nəticə (AXC diplomatiyasının uęurları v  d rsleri) 220

Əlavələr..... 224